

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS KLAIPĖDOS IR TAURAGĖS APSKRITYSE**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 928, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: J. Janonio g. 24-2, LT-92251 Klaipėda, mob. +370 609 54 703, +370 658 42925, el. p. klaipeda@vaistaiga.lt

Jurbarko rajono savivaldybės merui

2026-07- Nr.

Jurbarko rajono savivaldybės tarybai

Į 2026-06-11 Nr. T27-175

2026-07-02 Nr. T27-228

2026-07-15 Nr. T27-238

Kopija

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui

DĖL KITO REIKALAVIMO ĮVYKDYMO TERMINO NUSTATYMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu ir atsižvelgdama į Jūsų prašymą pratęsti reikalavimo įgyvendinimo terminą bei 2026-06-11 Nr. T27-175, 2026-07-02 Nr. T27-228, 2026-07-15 Nr. T27-238 raštuose nurodytus motyvus, pratęsiu Vyriausybės atstovo Klaipėdos ir Tauragės apskrityse 2026 m. birželio 3 d. reikalavime Nr. T4-2(5.4E) „Dėl Lietuvos Respublikos draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo 5 straipsnio 1 dalies įgyvendinimo“ nurodytų veiksmų įvykdymo terminą – **iki 2026 m. rugsėjo 30 d.**

Siekiant užtikrinti tinkamą Lietuvos Respublikos draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo (toliau – DPTARIĮ) įgyvendinimą bei išvengti galimų teisės aktų taikymo neaiškumų, papildomai atkreipiame Jurbarko rajono savivaldybės tarybos ir mero dėmesį į žemiau nurodytus aspektus.

Pirma, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSĮ) 6 straipsnio 27 punkte kaip savarankiškoji savivaldybės funkcija yra numatyta adresų suteikimas žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, pastatams, butams ir kitoms patalpoms, pavadinimų gatvėms, savivaldybės teritorijoje esantiems pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimas, suteiktų adresų ir pavadinimų keitimas ar panaikinimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

Pagal VSĮ 15 straipsnio 2 dalies 26 punktą išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija yra sprendimų dėl siūlymų keisti savivaldybės teritorijos ribas, suteikti savivaldybei pavadinimą ir jį keisti, sudaryti gyvenamąsias vietas, nustatyti ir keisti jų pavadinimus, teritorijų ribas teikimas Vyriausybei, taip pat gatvių, aikščių, pastatų, statinių ir kitų savivaldybei nuosavybės teise priklausančių objektų pavadinimų suteikimas ir jų keitimas pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus kriterijus.

Aukščiau minima Vyriausybės nustatyta tvarka, pagal kurią savivaldybės taryba gali įgyvendinti savo išimtinę teisę suteikti ir keisti gatvių pavadinimus, yra įtvirtinta Pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos apraše¹ (toliau – Aprašas), kurio 3 punkte nustatyta, kad pavadinimai gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikiami ir keičiami pagal šiuos kriterijus: 3.1. pavadinimai turi būti kalbiškai taisyklingi; 3.2. pavadinimai neturi trikdyti visuomenės saugumo, viešosios tvarkos, kurstyti tautinės, rasinės, religinės ar socialinės neapykantos, prievartos ar diskriminacijos; 3.3. pavadinimai su vietovardžiais turi: 3.3.1. būti oficialūs ir norminiai (išnykę vietovardžiai – tik norminiai); 3.3.2. būti parenkami prioritetą teikiant nykstančių ar išnykusių krašto vietovardžių vardams; 3.4. pavadinimai su asmenvardžiais turi būti parenkami vertinant personalijų nuopelnus Lietuvos valstybės ar krašto istorijai, mokslui, menui, kultūrai, politikai ir kitoms visuomeninio gyvenimo sritims; 3.5. pavadinimai, susiję su istoriniais, kultūriniais įvykiais (datomis), vietomis, turi būti reikšmingi Lietuvos valstybei.

Be to, DPTARĮ 3 straipsnio 1 dalis numato, jog draudžiama propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas viešuosiuose objektuose. Pagal to paties straipsnio 2 dalį minėtas draudimas taikomas bet kokia forma įamžinant ar atvaizduojant: 1) simbolius, kuriais propaguojami totalitariniai, autoritariniai režimai ir jų ideologijos ar pateikiant informaciją, kuria propaguojami totalitariniai, autoritariniai režimai ir jų ideologijos; 2) asmenis (kai žinoma, kad šie asmenys veikė ar veikia okupacinėse politinėse, karinėse, represinėse struktūrose arba okupacinės valdžios centrinėse struktūrose ir aktyviai dalyvavo priimant sprendimus, turėjusius įtakos okupacinėms politinėms, karinėms, represinėms struktūroms), organizacijas, įvykius ar datas, simbolizuojančius (-ias) totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas, tokių režimų vykdytą ar vykdomą karinę agresiją prieš kitą valstybę, Lietuvos 1940–1941 metų ir 1944–1990 metų sovietinę okupaciją bei 1939–1944 metų nacistinę okupaciją, šių okupacijų įtvirtinimą ir represijas.

¹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 1V-57 (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. kovo 13 d. įsakymo Nr. 1V-178 redakcija) „Dėl numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašo ir pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašo patvirtinimo“

Aprašo 16.5 papunktyje nustatyta, kad gatvės pavadinimas keičiamas, kai gatvės pavadinimas ar jos geografinės charakteristikos neatitinka Aprašo ir Adresų formavimo taisyklių reikalavimų.

Taigi, išdėstytas teisinis reguliavimas suponuoja, kad savivaldybės taryba, įgyvendindama savo išimtinę kompetenciją gatvių pavadinimų suteikimo ir keitimo srityje, privalo vadovautis VSĮ, DPTARIĮ ir Aprašo nuostatomis. Konstatavus, kad esamas gatvės pavadinimas neatitinka teisės aktų reikalavimų, savivaldybės tarybai kyla pareiga priimti sprendimą dėl jo pakeitimo. Be to, nagrinėjamu atveju savivaldybės tarybos diskrecija apsiriboja naujo, teisės aktų reikalavimus atitinkančio gatvės pavadinimo parinkimu/suteikimu.

Antra, pastebėtina, kad gatvių pavadinimų suteikimą ir keitimą reglamentuojantys teisės aktai nenustato pareigos prieš priimant sprendimą organizuoti vietos gyventojų apklausą ar atlikti kitas papildomas procedūras. Todėl savivaldybės pasirinkimas organizuoti gyventojų apklausą laikytinas papildoma konsultavimosi su bendruomene priemone, tačiau toks konsultavimasis nekeičia įstatymuose nustatytos savivaldybės tarybos kompetencijos ir pareigos priimti teisėtą bei teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Pažymėtina ir tai, kad gyventojų apklausos rezultatai savaime nesukuria savivaldybės tarybai pareigos priimti vienokį ar kitokį sprendimą. Priimdama sprendimą taryba privalo vadovautis teisėtumo² principu ir užtikrinti, kad pasirinktas gatvės pavadinimas atitiktų Apraše nustatytus kriterijus bei būtų suderinamas su DPTARIĮ nuostatomis.

Trečia, Jurbarko rajono savivaldybės meras 2026 m. liepos 2 d. raštu Nr. T27-228 „Dėl Lietuvos Respublikos draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo 5 straipsnio 1 dalies įgyvendinimo“ informavo, kad Veliuonos seniūnijos seniūnas buvo įpareigotas nuo 2026 m. birželio 8 d. iki birželio 23 d. organizuoti seniūnaičių sueigas, rinkti pasiūlymus bei inicijuoti vietos gyventojų apklausą dėl P. Cvirkos gatvės pavadinimo pakeitimo Veliuonos miestelyje bei tai, kad 2026 m. birželio 25 d. buvo gautas Veliuonos seniūnijos raštas, kuriuo informuojama, kad buvo pateikti 2 pasiūlymai P. Cvirkos gatvę pervadinti Junigedos arba Cvirkos gatve.

Atkreiptinas dėmesys, kad kompetentinga institucija, įvertinusi Petro Cvirkos veiklą okupacinėse politinėse ir okupacinės valdžios centrinėse struktūrose bei jo vaidmenį įtvirtinant sovietinę okupaciją, yra konstatavusi, kad P. Cvirkos gatvės pavadinimas turi sovietinę ideologinę reikšmę. Taigi kompetentingos institucijos vertinimas buvo siejamas su viešajame objekte įamžintu asmeniu, o ne vien su gatvės pavadinimo lingvistine forma ar inicialo vartojimu.

² VSĮ 4 straipsnio 5 dalyje įtvirtintas vienas iš pagrindinių vietos savivaldos principų, t. y. teisėtumo principas, reiškiantis, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais.

Atsižvelgiant į tai, vien inicialo „P.“ atsisakymas, paliekant tą patį asmenvardį „Cvirka“, kelia pagrįstų abejonių, ar tokiu pakeitimu būtų pašalinamos aplinkybės, dėl kurių buvo konstatuotas gatvės pavadinimo neatitikimas teisės aktų reikalavimams.

Papildomai pažymime, kad šiuo klausimu Vyriausybės atstovas 2026 m. liepos 15 d. raštu Nr. S4-71 „Dėl tarnybinės pagalbos suteikimo“ kreipėsi į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą (toliau – LGGRTC) dėl tarnybinės pagalbos suteikimo ir kompetentingos nuomonės pateikimo. LGGRTC informavo, kad parengta kompetentinga nuomonė šiuo klausimu bus pateikta ir Jurbarko rajono savivaldybei.

Vyriausybės atstovė Klaipėdos ir Tauragės apskrityse

Daiva Kerekeš

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vyriausybės atstovų įstaiga 305205389, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL KITO REIKALAVIMO ĮVYKDYMO TERMINO NUSTATYMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-07-21 Nr. S4-74-(5.4 Mr)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2026-07-22 Nr. T25-577
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Daiva Kerekeš, Vyriausybės atstovas Klaipėdos ir Tauragės apskrityse, Vyriausybės atstovo Klaipėdos ir Tauragės apskrityse biuras
Sertifikatas išduotas	DAIVA KEREKEŠ, Vyriausybės atstovų įstaiga LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-07-21 16:48:18 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymeje nurodytas laikas	2026-07-21 16:48:23 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2024-06-17 09:42:14 – 2028-06-16 09:42:14
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2025-05-16 11:31:08 iki 2028-05-15 11:31:08 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2025-05-16 11:31:08 iki 2028-05-15 11:31:08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.90.5
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2026-07-22 09:45:49)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-07-22 09:45:50 DBSIS